

Ondersteund lezen

Onder ondersteund lezen verstaan we het lezen van woorden en zinnen d.m.v. **voorlezen/ nalezen/ papegaai, koorlezen** of **duo-lezen**. Ondersteund lezen is van belang omdat als aanvankelijke lezers teveel moeten puzzelen op woorden en/of fouten lezen, het kortetermijngeheugen overbelast raakt. Bij het te lang aarzelen wordt het gelezen woord niet opgeslagen in het langetermijngeheugen. Bij het maken van fouten kan er een verkeerd geheugenspoor ontstaan.

Bij **voorlezen/ nalezen/ papegaai** wordt de tekst eerst voorgelezen en dan klassikaal met de leerlingen in koor gelezen. Vervolgens lezen de leerlingen in *random* volgorde ieder 2 zinnen uit de tekst. De 1e zin die zij lezen is een herhaling van de laatste zin van de vorige lezer. De 2e zin leest de leerling zelfstandig.

Bij **koorlezen** leest de hele groep tegelijk hardop dezelfde tekst samen met jou als leerkracht. Door tijdens het koorlezen te observeren (en rond te lopen), zie je wie echt meeleeft en wie een beetje met de mond beweegt.

Bij **duo-lezen** lezen 2 leerlingen van ongeveer gelijk niveau om beurten uit hetzelfde boek. Bij duo-lezen krijgen kinderen de kans meer en actiever te lezen dan in traditionele niveaugroepjes. De ene lezer leest, de andere ondersteunt, daarna wisselen de rollen.

Bij het ondersteund lezen zijn er de volgende **aandachtspunten**:

- Het kan voor sommige leerlingen helpen om de aandacht voor een nieuwe letter in een rijtje woorden of in een verhaaltje te verhogen door die **letter** een **opvallende kleur** te geven.
- Letters en leeshandeling zijn middelen tot een hoger doel: beleven en begrijpen wat er staat. **De inhoud van het gelezene is altijd belangrijk.** Het is essentieel om altijd enige (niet te lang) enthousiasmerende en betekenisvolle interactie te hebben nadat zinnen en tekst zijn gelezen.

Zelfstandig lezen

Ook in de **1e fase** van aanvankelijk lezen is het van belang dagelijks tijd in te roosteren voor zelfstandig vrij lezen en voor praten over zelfgekozen boeken. Het is belangrijk dat er voldoende fictie- en non-fictieboeken en prentenboeken beschikbaar zijn. Er moeten minimaal 7 boeken per kind zijn en niet beperkt tot de AVI-niveaus van groep 3. Je loopt als leerkracht rond, ondersteunt waar nodig en leest eventueel zachtjes een stukje voor aan de leerling. Aan het einde van de zelfstandige leestijd wordt een paar min. gepraat over de gelezen boeken. Zet leuke boeken in het zonnetje, maak eventueel een **top-10** van de groep. Dit is bedoeld om het lezen te motiveren en om boekkeuze te vergemakkelijken.

In de **2e helft** van groep 3 is naast ondersteund lezen de voorzichtige ontwikkeling van vloeiend lezen belangrijk. Vloeiend lezen en het begrijpen van tekst zijn voor jonge lezers complementair. **Vloeiend lezen is een vaardigheid die vooral op tekstniveau moet worden ontwikkeld.** Als leerlingen in teksten onbekende woorden tegenkomen, gebruiken zij hun kennis van het alfabetische principe (de foneem/ grafeem-koppeling) als techniek om (delen van) moeilijke woorden in teksten te ontsleutelen. Dankzij hun kennis van het alfabetische principe is leren lezen een '**self-teaching mechanism**'. Zodra leerlingen kunnen en willen stillezen, doen zij dit. Dit zal meestal zeker het geval zijn als leerlingen AVI E4 hebben bereikt, maar vaak ook al eerder. Stillezen heeft als voordeel dat meer woorden worden gelezen in dezelfde tijd. Hardop lezen vergt meer tijd doordat moet worden gearticuleerd. Hoe meer tekst er wordt gelezen, hoe beter.